

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า

นภชญา แก้วชื่น*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการนักเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้าและเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้ง 4 ด้านนั้น โดยจำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของ คอรอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า โดยจำแนกตามเพศเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ค่าที (t-test) แบบ Independent ส่วนระดับวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยค่า (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงทดสอบ ด้วยวิธี (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมาก ไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านอาคารสถานที่และ และด้านการจัดบริการนักเรียน ตามลำดับ

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคั้งบางกะเจ้า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 โดยผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจต่อ การจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่ม คั้งบางกะเจ้า สูงกว่าเพศหญิง

3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคั้งบางกะเจ้า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.5 โดย ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการ จัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคั้งบางกะเจ้าแตกต่างกัน ด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่างค่า **สำคัญ**

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคั้ง บาง กะเจ้า , การศึกษาปฐมวัย

บทนำ

การพัฒนาเด็กมีความสำคัญมาก เนื่องจากเด็กเป็นอนาคตของชาติ และจะมีบทบาทที่สำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป ดังนั้น การให้การศึกษา และการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมเด็ก จะต้องเริ่ม เรียนรู้ จากสิ่งแวดล้อม เช่น พ่อ แม่ ครู และญาติผู้ใหญ่ เด็กวัยนี้ เป็นวัยที่จะต้องได้รับการพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา ขณะเดียวกันเป็นระยะ ที่ร่างกาย ต้องการการเสริมสร้างความเจริญเติบโต ทางร่างกาย มีการพัฒนาการเรียนรู้ การรับรู้ความคิด และ การมีเหตุผล แต่ในปัจจุบัน เนื่องจาก พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลานของ ตน โรงเรียนจึงมีความสำคัญและมีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากเป็นสถานที่ดูแล และรับเลี้ยงเด็กเล็กที่อยู่ ในวัยเจริญเติบโตแทนพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง อีกทั้ง ยังเป็นสถานที่จัดประสบการณ์ให้เด็กมีโอกาสได้ เรียนรู้สิ่งต่างๆ

ความมุ่งหมายและหลักการของการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (มาตรา 6) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับ

ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นผู้ปกครองถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ต่อการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาเด็กไปในแนวทางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

จากการศึกษาความสำคัญของการศึกษาปฐมวัยทำให้โรงเรียนในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้า จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อีกทั้งจัดบริการต่างๆ ให้แก่นักเรียน อาทิเช่น การจัดบริการอาหารกลางวัน การจัดบริการด้านความปลอดภัย จัดบริการด้านสุขอนามัยและการจัดบริการด้านแนะแนวแก่ผู้ปกครองด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ซึ่งมีการจัด ให้มีการส่งข่าวสารข้อมูล โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจอันดี ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง โดย จัดทำเอกสารวิชาการส่งให้ผู้ปกครองให้ทราบถึงพัฒนาการต่างๆของนักเรียนและกิจกรรมที่ หลากหลาย ให้กับผู้ปกครองได้รับทราบแต่เนื่องจากพื้นฐานของผู้ปกครองนั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งความ คิดเห็นดังกล่าวอาจทำให้ผู้ปกครองแต่ละกลุ่มมีความต้องการและให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษา ของ โรงเรียน การให้บริการของโรงเรียนในแต่ละด้านแตกต่างกัน

จากปัญหาที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียนกึ่งบางกะเจ้า เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้า ตลอดจนเพื่อทราบว่าผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ วุฒิการศึกษา มีความพึงพอใจต่อ การศึกษาปฐมวัยในแต่ละด้าน และความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้าแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยที่พบมาแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายที่คาดหวังของทาง โรงเรียน เตรียมความพร้อมในการรับสมัครนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้า
- 2.เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้า โดยจำแนกตามสถานภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษา เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้า ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งหมด 140 คน กลุ่ม

ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียน กิ่งบางกะเจ้า ปีการศึกษา 2559
คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 103 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วยเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด
2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า จำแนก 4 ด้าน 1.ด้านการจัดการเรียนการสอน 2.ด้านการจัดบริการ
นักเรียน 3.ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล 4.ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจโดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย
ในกลุ่มโรงเรียน กิ่งบางกะเจ้า ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 103 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ
Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น
แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Concordance : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน
ยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้ และหาค่าความ
เชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficeint) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า
เชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1.ข้อมูลส่วนบุคคล 2.เนื้อหาที่จะ
ทำวิจัย 3.ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์โดยค่า t-test แบบ Independent และ
ANOVA (One Way analysis of Variance) สำหรับตัวแปรเพศและวุฒิการศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 103 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยวุฒิการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วุฒิ
การศึกษาสูงสุดปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท
2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบาง
กะเจ้า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมและรายได้ออยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจ ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สูงกว่าเพศหญิง

4. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้าแตกต่างกัน ด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดบริการนักเรียน ซึ่งอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูเปิดโอกาสให้มีการแสดงออกของนักเรียนด้านวัฒนธรรมไทย ได้แก่การไหว้ ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัยคือการที่ครูจะสอนได้ดึ้นจำเป็นต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจ ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า เน้นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง ๕ ปี บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และ

พัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตาม ศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี อิงมัน (2556 , หน้าบทคัดย่อ) ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียน พันธะวัฒนา กรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการ ศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนพันธะวัฒนาทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นต่อการ จัดการจัดการเรียนการสอนในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การบริการนักเรียน การให้ข่าวสารข้อมูลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม ตามลำดับ

ด้านที่ 2 การบริการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดให้มีประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียน ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย ในกลุ่มกึ่งบางกะเจ้า จัดทำ ประกันอุบัติเหตุให้แก่เด็กนักเรียนทุกคน เพราะอุบัติเหตุเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด ไม่เลือกคน ไม่เลือกเวลา และสถานที่นำมาซึ่งความสูญเสียและเสียหายทั้งร่างกายและชีวิตที่อาจเกิดขึ้นกับลูกหลาน ที่อยู่ใน ความปกครองของท่านซึ่งเป็นเยาวชนและเป็นอนาคตของชาติครุมีหน้าที่หลักคือ การสอนหนังสือ จึงไม่มีเวลามากพอที่จะมาดูแลเด็กได้ตลอดเวลา หากเกิดอุบัติเหตุขึ้นกับเด็กขณะอยู่ในเวลาการเรียน การสอนทั้งในและนอกโรงเรียน ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบก็คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษานั้นๆซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุติวรรณ หารนอก (2554 , หน้า 114) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการ จัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัด เทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริการนักเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้ภารกิจหลัก ที่โรงเรียนต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความสะดวกสบายทุกด้าน นักเรียนมี ความรู้สึที่ดีต่อการมาเรียนหนังสือ ได้รับการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน รู้สึกปลอดภัย มีสุขภาพร่างกาย ที่แข็งแรง รักการออกกำลังกาย อาหารและน้ำดื่มสะอาด นักเรียนได้รับคุณค่าทางโภชนาการ นักเรียนเป็นผู้ที่มีสุขนิสัยดี มีการตรวจสอบความสะอาดของร่างกาย การวัดสายตา การวัดส่วนสูง และการตรวจสุขภาพฟันอย่างสม่ำเสมอ สภาพเครื่องเล่นสนามปลอดภัย จัดบริการพิเศษในด้าน

ความสะอาดสบายแก่เด็กและผู้ปกครอง คณะครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนในทุกสถานที่ภายในโรงเรียน และมีการประกันอุบัติเหตุคุ้มครองตลอดเวลา

ด้านที่ 3 ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ความพึงพอใจความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆได้แก่ วันพ่อ วันแม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันสำคัญ ทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและยังได้เห็นผลงานของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นผลงานด้านวิชาการ ด้านการกล้าแสดงออก ทำให้ผู้ปกครองสามารถรับรู้ข่าวสารข้อมูลได้โดยตรงเพราะผู้ปกครองเห็นและได้ยื่นผ่านการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียน โดยมีตัวของนักเรียนเองเป็นประชาสัมพันธ์อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ รุ่งเรือง (2550, หน้าบทคัดย่อ) การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก พบว่าแนวทางการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกที่พัฒนาตรงความต้องการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเตรียมการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย จัดประชุมเพื่อให้ครู กรรมการสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจข้อมูลการประชาสัมพันธ์ ขั้นการวางแผนประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย การตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่าย การจัดระบบการจัดเก็บข้อมูลในการวางแผน โครงการพัฒนาบุคลากรและเตรียมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ ขั้นการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย การปฏิบัติตาม โครงการ การจัดกิจกรรมตามแผน การผลิตสื่อ พัฒนาบุคลากรและผู้รับผิดชอบ และสร้างเครือข่ายการประสานงานประชาสัมพันธ์ ขั้นการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ เกณฑ์ในการประเมิน ระยะเวลาในการประเมิน การประเมินผลและการรายงานผลการประเมิน ขั้นการปรับปรุงพัฒนา การประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมและมีคุณภาพ ประกอบด้วย นำผลการประเมินมาหาสาเหตุและแนวทางการปรับปรุง การแก้ไขให้เหมาะสม และรายงานผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหา

ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ความพึงพอใจความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ในด้านอาคารสถานที่และ

สภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อาคารสถานที่ที่สะดวกเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มคั้งบางกะเจ้า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก ด้านอาคารเรียนจึงไม่ขาดแคลน สภาพแวดล้อมรอบๆ โรงเรียนยังเป็นธรรมชาติเพราะพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ของสวนป่าชุมชน โดยมีกรมป่าไม้เป็นผู้ดูแล ทำให้นักเรียนได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ เหมาะแก่การจัดการเรียนการสอน บริเวณโรงเรียนก็สะอาดและปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร สุทธิกลม(2550 ,หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู โรงเรียนนารายณ์วิทยา มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่และการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ป้ายชื่อโรงเรียนเขียนด้วยอักษรมองเห็นชัดเจน อ่านง่าย อยู่ในสภาพเรียบร้อย คงทนถาวร โຕ้ะ เก้าอี้ สะอาดมั่นคง แข็งแรง มีขนาดพอเหมาะกับขนาดร่างกายและวัยของนักเรียนและมีจำนวนเพียงพอ อาคารเรียนคงทนแข็งแรง ปลอดภัย ในห้องเรียนมีโຕ้ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์ประจำห้องเรียนอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

2.ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคั้งบางกะเจ้า จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ต่างมีความคาดหวังที่จะให้บุตรหลานของตนได้รับการดูแลเอาใจใส่ ให้ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ได้รับความเมตตา กรุณาจากบุคลากรผู้ทำการสอน ดังนั้น ความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง จะเป็นส่วนสำคัญที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางศศิรดา วัจนะรัตน์ (2552 , หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังระดับมากที่สุดด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมามีความคาดหวังระดับมากด้านบุคลากร ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านกิจการนักเรียน ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ดังนั้น ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจต่อ การจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า สูงกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะว่า ธรรมชาติสร้างผู้ชายให้เกิดมาเป็นผู้นำครอบครัว มีหน้าที่ดูแลลูกในด้านปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตของเราทุกวันนี้ เราต้องการอาหารที่มีประโยชน์และเพียงพอ กับความต้องการของร่างกาย มีเครื่องนุ่งห่มที่ห่อหุ้มและป้องกันร่างกายตามความเหมาะสม มีที่อยู่อาศัยที่ในสภาพที่ดี บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมดี มีการรักษาโรคพร้อมที่จะหยิบใช้ได้ตามความต้องการ ส่วนเพศหญิงนั้น มีหน้าที่ดูแลลูก เลี้ยงดูลูกให้มีพัฒนาการไปในทางที่ดี เลี้ยงด้วยความรัก ให้ความอบอุ่น กับลูก ดูแลอย่างใกล้ชิด มากกว่าพ่อนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ศักดิ์ เจริญผล (2544 , หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกชอบหรือพอใจที่เป็นองค์ประกอบรวม และสิ่งจูงใจในด้านต่างๆ ของคนที่เขาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการ ดังนั้นการมองของผู้ปกครองเพศชาย ขาดความละเอียดรอบคอบและเป็นเพศที่ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งแตกต่างจากผู้ปกครองเพศหญิงที่มององค์กร คือ สถานที่รับเลี้ยงเด็ก มักจะพบจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องในการทำงานขององค์กรนั้นๆ ประกอบกับเพศหญิงเป็นเพศแม่ มีความใกล้ชิดกับบุตรหลานของตนเอง ซึ่งคิดเสมอว่า ความรัก ความเอื้ออาทรที่ตนเองเป็นแม่มีมากกว่าผู้อื่น จึงขาดความไว้วางใจบุคคลอื่น มักจะคิดว่าไม่มีใครเลี้ยงดูบุตรหลานของตนเองได้ดีเท่าตัวเอง

3.เปรียบเทียบความพึงพอใจ ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองมีจุดมุ่งหมายในการเลือกสถานศึกษาที่จัดการศึกษาของบุตรหลานไปในทิศทางเดียวกัน มีความปรารถนาหรือการตั้งเป้าหมายเดียวกันว่า เมื่อลูกเข้าเรียนในโรงเรียนแล้ว ลูกจะต้องมีคุณสมบัติและความสามารถต่างๆตามที่ต้องการ เช่น สามารถอ่าน คัด เขียน คำนวณทางคณิตศาสตร์ได้ เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้การศึกษาควคู่กับการให้การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ให้มีพัฒนาการแบบองค์รวมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นไปตามวัยอย่างเต็มศักยภาพ ภายใต้อาการบริหารจัดการด้านหลักสูตร ที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยถือเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการร่วมมือกับครูและโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการการเรียนรู้และความคาดหวังของผู้ปกครอง ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาในวันนี้ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ วิวรรณ สารกิจปรีชา (2554 , บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน ทำงานส่วนตัว มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีการรับบริการทางวิชาการด้านความรู้ในการพัฒนานักเรียน และความรู้ทั่วไปอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับมาก สำหรับการมีส่วนร่วมกับชุมชน มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอาสาสมัคร มีการส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองด้านการรับบริการทางวิชาการใน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ในการพัฒนานักเรียน และความรู้ทั่วไป มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ส่วนอาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การศึกษาตัวแปรที่มีความสามารถในการทำนาย พบว่า การรับบริการทางวิชาการ ด้านความรู้ในการพัฒนานักเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ร้อยละ 17 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.5 โดย ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มคั้งบางกะเจ้าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอาจทำให้การรับรู้ในภาระงานและการดำเนินงานของโรงเรียนแตกต่างกัน เพราะผู้ปกครองจะมีการศึกษาน้อย ประกอบกับมีภาระงานมาก ต้องหาเลี้ยงชีพ จึงไม่ค่อยมีเวลาเข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาเท่าที่ควร จึงให้ความไว้วางใจ และมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย สูงกว่า ตรงกันข้ามกับผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูง ในด้านการหาเลี้ยงชีพนั้นไม่ลำบาก จึงมีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่า ทำให้รับรู้ได้ถึงปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา ทินนา (2556) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียน เกษตรสมบูรณ์วิทยาคม ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียน เกษตรสมบูรณ์วิทยาคม ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล อยู่ในระดับมากส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา แต่ละด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนพบว่า ด้านงบประมาณ

ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า มีความพึงพอใจด้านวิชาการ มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพ รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรมและอื่นๆ มีความพึงพอใจ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการบริหารบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2.ควรมีการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า เพื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ
- 3.ควรมีการศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบอื่นๆ เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทาง ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจและตีความข้อมูลได้ง่ายขึ้นและได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิตติวรรณ หารนอก. (2554). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ณิชภัทร แจ็งสนาม. (2558). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษา*

เอกชน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

พงศ์ศักดิ์ เจริญผล. (2544). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการฝ่ายปกครอง ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแกลง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ราตรี อิงมัน. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนพันธะวัฒนา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วนิดา ทินนา. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์ วิทยาคม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วิวรรณ สารกิจปรีชา. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศศิรดา วัจนะรัตน์. (2552). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สมศักดิ์ รุ่งเรือง. (2550). การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

อัมพร สุทธิกลม. (2550). สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนนารายณ์วิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี. ภาคนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.